

Asesiad Llwybrau Cerdded i Ysgolion RhCT

Tylorstown i Ysgol Gymuned Glynrhedynog

Mawrth 2025

YMWADIAD CYFFREDINOL:

Cafodd yr adroddiad yma ei baratoi gan Redstart o blaid Cyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf ("y Cleient") ac mae at ddefnydd a budd y Cleient yn unig yn unol â'r cytundeb rhwng y Cleient a Redstart y cafodd gwasanaethau Redstart eu cyflawni oddi tano. Heblaw am atebolrwydd nad oes modd ei eithrio yn ôl y gyfraith, dydy Redstart ddim yn derbyn unrhyw atebolrwydd i unrhyw barti arall mewn perthynas â chynnwys yr adroddiad yma.

Er y cymerwyd gofal wrth lunio'r adroddiad yma, mae'r casgliadau a'r argymhellion sydd ynddo yn seiliedig ar wybodaeth a gafodd ei darparu gan drydydd parti ("Gwybodaeth Trydydd Parti"). At ddibenion yr adroddiad yma, mae Redstart wedi dibynnu ar yr Wybodaeth Trydydd Parti a chymryd yn ganiataol ei bod yn gywir ac yn gyflawn. Nid yw wedi gwirio gwybodaeth o'r fath yn annibynnol at ddibenion yr adroddiad yma. Dydy Redstart ddim yn gwneud unrhyw gynrychiolaeth, gwarant nac ymgymeriad (datganedig neu ymhlyg) yng nghyd-destun Gwybodaeth Trydydd Parti a dydy Redstart ddim yn cymryd nac yn derbyn cyfrifoldeb am ddigonolrwydd, cyflawnrwydd na chywirdeb yr adroddiad yng nghyd-destun yr Wybodaeth Trydydd Parti sy'n sail iddo.

RHYDDID GWYBODAETH:

Mae Redstart yn deall ac yn cydnabod rhwymedigaethau a chyfrifoldebau cyfreithiol yr Awdurdod o dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (y "Ddeddf") ac mae'n llwyr werthfawrogi y gallai fod yn ofynnol i'r Awdurdod ddatgelu unrhyw wybodaeth sydd ganddo o dan delerau'r Ddeddf.

Cynnwys

1. Cyflwyniad	1
2. Aliniad Polisi	2
3. Gweithdrefnau	4
4. Lleoliad y Safle a Llwybr Troed	5
5. Arolygon Cerddwyr / Traffig	15
6. Materion Cymdeithasol	17
7. Data Gwrthdrawiadau	18
8. Trosolwg Llwybr	19
9. Casgliadau ac Argymhellion	21

1. Cyflwyniad

- 1.1 Mae Redstart wedi cael ei gomisiynu gan Gyngor Bwrdeistref Sirol Rhondda Cynon Taf (RhCT) i gynnal aseiad i weld a oes llwybr cerdded ar gael rhwng Meddygfa Tylorstown ac Ysgol Gymuned Glynrhedynog.
- 1.2 A siarad yn gyffredinol, bydd llwybr ar gael os yw'n ddigon diogel i ddisgybl gerdded ar ei ben ei hun, neu yng nghwmni oedolyn priodol, gan ddibynnu ar oedran y disgybl. Yn rhan o waith asesu'r llwybr cerdded, bydd aseiad o'r peryglon sy'n wynebu plant a'r rhieni/cynhalwyr sy'n eu hebrwng ar hyd y llwybr rhwng y cartref a'r ysgol angen yn cael ei gynnal.
- 1.3 Bydd asesiadau o'r fath yn dilyn Darpariaethau Statudol Llywodraeth Cymru ar yr Aseiad Risg o Lwybrau Cerdded i'r Ysgol, fel y nodir yn Narpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr 2014.

2. Aliniad Polisi

- 2.1 Mae Mesur Teithio gan Ddysgwyr (Cymru) 2008 yn nodi'r fframwaith cyfreithiol y gwneir darpariaethau teithio oddi mewn iddo ar gyfer dysgwyr sy'n teithio o'r cartref i'r ysgol. Ym mis Mehefin 2014, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr i gynorthwyo awdurdodau lleol i roi'r Mesur ar waith.
- 2.2 Mae gan awdurdodau lleol ddyletswydd gyfreithiol i asesu anghenion teithio dysgwyr sy'n cerdded i'r ysgol. Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn galluogi awdurdodau lleol i benderfynu a yw llwybr i'r ysgol 'ar gael' (diogel) i'w gerdded neu'n cael ei ystyried 'ddim ar gael' (annïogel) a'r mesurau diogelu y gellid eu rhoi ar waith i sicrhau bod y llwybr 'ar gael' (yn ddiogel) i'w gerdded neu y gall ddod yn 'ddiogel'.
- 2.3 Mae dogfen Llywodraeth Cymru yn ei gwneud yn ofynnol i'r materion a ganlyn gael eu hystyried wrth asesu llwybr;

Er mwyn i lwybr gael ei ddosbarthu'n un sydd ar gael (diogel) mae angen i'r llwybr fod;

- Yn droedffordd ddigonol barhaus ar ffyrdd sy'n cludo traffig canolog i drwm; **neu**
- "Camau i lawr" ar ffyrdd sydd â llif traffig isel ond llinellau gweld digonol i roi digon o rybudd ymlaen llaw i yrwyr a cherddwyr; **neu**
- Ar ffyrdd gyda llif traffig isel iawn, dim "camau i lawr", ond digon o linellau gweld da i roi digon o rybudd ymlaen llaw.

Os oes angen croesi ffyrdd, argymhellir bod un o'r mesurau diogelwch canlynol:

- Lloches i gerddwyr; **neu**
- Gwelededd – dylai fod yn ddigon da i ganiatáu i gerbydau stopio'n ddiogel (o ystyried y rheol cyflymder yr 85fed canradd, mae pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr); **neu**
- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinell weld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel; **neu**
- Digon o gyfleusterau croesi (er enghraifft, croesfannau sebra, pelican); **neu**
- Digon o gamau i gerddwyr wrth y goleuadau traffig (gan gynnwys llochesi angenrheidiol); **neu**
- Digon o Hebryngwyr Croesfan Ysgol (pobl lolipop).

- 2.4 Dylid ystyried y wybodaeth ganlynol fel y manylir yn y ddogfen Teithio gan Ddysgwyr a'i chrynhai isod:
- a) Cyfyngiadau cyflymder o gwmpas neu gerllaw ysgolion;
 - b) Llif traffig dwy ffordd a gofnodir mewn Unedau Ceir Teithwyr (PCUs) - mae llif traffig isel yn cael ei bennu o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr, llif traffig canolog rhwng 400 ac 840 a llif traffig trwm dros 840 o gerbydau yr awr. Asesir bod ffordd â llai na 240 o gerbydau yr awr yn ddiogel i'w chroesi, sy'n cyfateb i 1 cerbyd bob 15 eiliad;
 - c) Mae angen dadansoddiad o fylchau mewn traffig am 5 munud yn olynol. Ystyrir bod 4 bwlch o fewn cyfnod o 5 munud o'r fath yn dderbyniol. Ar gyflymder cerdded o 1 metr yr eiliad bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad tra bydd angen bwlch mwy o tua 10 i 12 eiliad ar eraill;
 - d) Hanes gwrthdrawiadau blaenorol am 3 blynedd o leiaf;
 - e) Lled, cyflwr, a gwelededd llwybr troed. Ar ffyrdd â llif traffig isel gellir tybio fel arfer bod llain ymyl y gall plentyn a'r rhiant sy'n ei hebrwng gamu arni pan fydd traffig yn mynd heibio yn darparu llwybr sydd ar gael;
 - f) Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis llochesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig;
 - g) Dylid ystyried llifogydd posibl ac, os oes angen, nodweddion diogelwch gan gynnwys arwyddion, goleuadau, rhwystrau diogelwch;
 - h) Unrhyw newidiadau arfaethedig i'r ardal a allai gael effaith ar lwybrau cerddwyr;
 - i) Croesfannau rheilffordd;
 - j) Perygl cymdeithasol a achosir gan unrhyw ymddygiad gwrthgymdeithasol posibl;
 - k) Unrhyw newidiadau i nodweddion y bobl sy'n cerdded y llwybr.
- 2.5 Mae Perygl Cymdeithasol yn agored i ddehongliadau gwahanol ac mae'n oddrychol. O ran mesur perygl cymdeithasol, dylai tystiolaeth fod ar fael i nodi unrhyw beryglon o'r fath.
- 2.6 Wrth gynnal asesiadau risg, argymhellir bod awdurdodau lleol yn gweithio mewn partneriaeth â sefydliadau/asiantaethau sydd ag arbenigedd mewn (gan gynnwys cyfrifoldeb am) fynd i'r afael â pherygl cymdeithasol a'i fesur. Mae gan yr Heddlu neu Swyddogion Cymorth Cymunedol yr Heddlu gyfrifoldeb am droseddu, anhrefn ac ymddygiad gwrthgymdeithasol, tra bod y Byrddau Lleol Diogelu Plant yn gyfrifol am faterion diogelu/amddiffyn plant.
- 2.7 Mae eu cyfranogiad yn cynnwys cyfnewid gwybodaeth, asesu, a rheoli unrhyw risgiau o'r fath. Felly, nid yw Redstart wedi'i gomisiynu i nodi materion yn ymwneud â pheryglon cymdeithasol a achosir gan ymddygiad gwrthgymdeithasol.

3. Gweithdrefnau

3.1 Ymweliad Safle

- 3.1.1 Cynhaliwyd asesiad safle ar droed i ymchwilio i'r llwybr ac i nodi peryglon / gwaith adfer posibl sydd ei angen er mwyn darparu llwybr cerdded diogel. Cafodd y llwybr ei gerdded ar adegau i ddal amodau traffig arferol yn ystod yr amser yr oedd plant ysgol yn cerdded y llwybr.
- 3.1.2 Rhestrir isod enghreifftiau o beryglon safle nodweddiadol a fydd yn cael eu hystyried o ganlyniad i'r asesiad cerdded:
- Rhyng-welededd rhwng gyrwyr a cherddwyr, ar hyd y llwybr ac ar gyffyrdd bach;
 - Nifer uchel o draffig wrth groesfannau a mathau o gerbydau sy'n defnyddio'r llwybr;
 - Cyflwr wyneb y llwybr troed, lled defnyddiadwy, a chysylltedd rhwng llwybrau troed cyfagos;
 - Unrhyw ddail sydd wedi gordyfu sy'n rhwystro symudiadau cerddwyr/sy'n culhau'r lled defnyddiadwy;
 - Cerbydau'n parcio ar y droedffordd gan achosi rhwystr/gan gulhau'r lled defnyddiadwy.

3.2 Gwybodaeth i'w Darparu

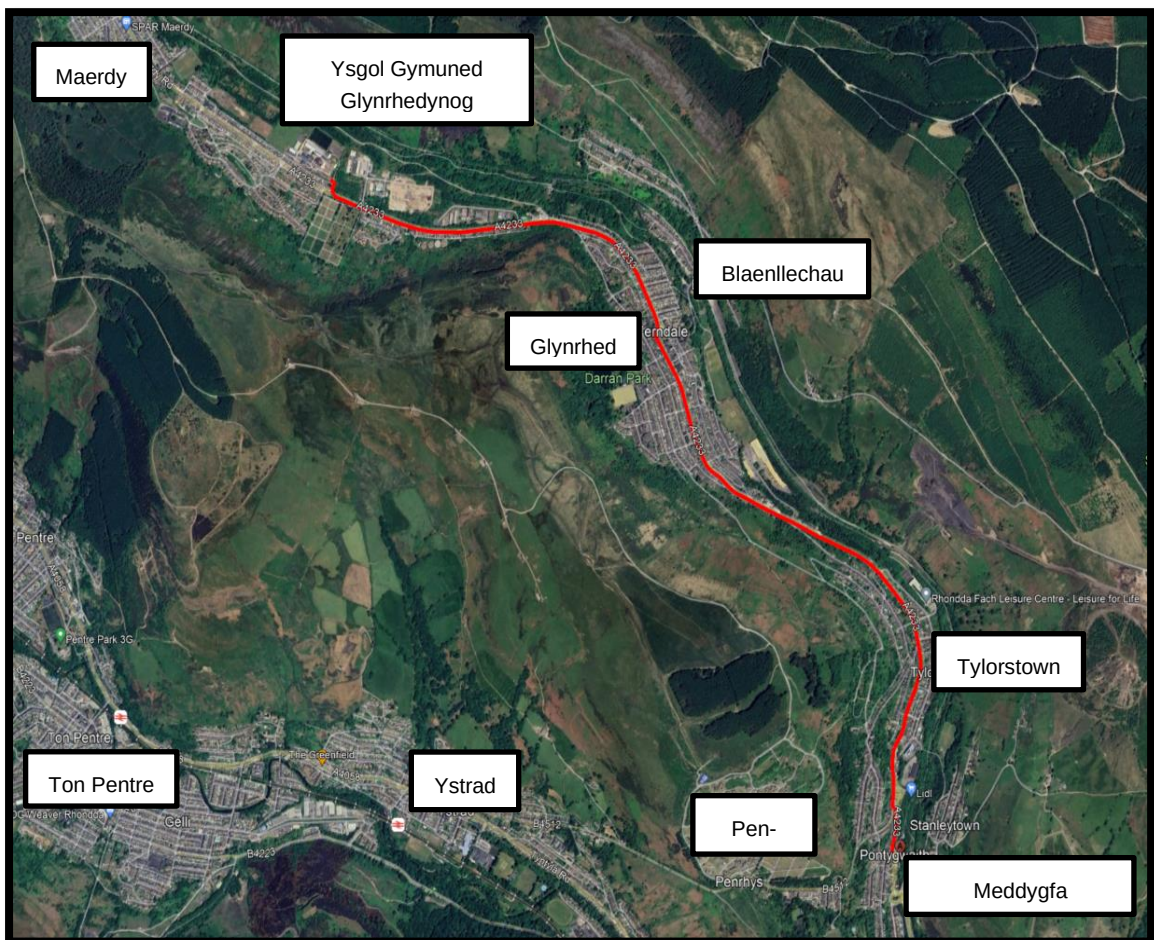
- 3.2.1 Mae'r wybodaeth ganlynol i'w darparu yn rhan o'r asesiad:
- a) Cynllun yn dangos y llwybrau a aseswyd;
 - b) Adroddiad yn nodi peryglon/risgiau posibl ac adferiad posibl ar gyfer pob perygl posibl a nodwyd.

4. Lleoliad y Safle a Llwybr Cerdded

4.1 Trosolwg Llwybr

- 4.1.1 Mae'r **Prif Llwybr** yn cychwyn ger Meddygfa Tylorstown CF43 3HB, sydd ar yr A4233 Heol Glynrhedynog, Tylorstown. Mae'r llwybr yn parhau ar hyd y ffyrdd canlynol Heol Glynrhedynog, Trem Hyfryd, Heol y Dwyrain, Stryd y Dyffryn, Stryd Fawr, Ffordd y Rhondda, Heol y Gogledd, Y Rhodfa i giât Ysgol Gymuned Glynrhedynog, Teras Excelsior, Maerdy, Glynrhedynog CF43 4AR, fel y dangosir yn **Nelwedd 4.1** isod. Mae darnau di-dor o droedffordd, gyda chyfleoedd croesi a goleuadau stryd ar hyd y llwybr.

Delwedd 4.1 – Meddygfa Tylorstown i Ysgol Gymuned Glynrhedynog (Delwedd © 2024 Airbus)

- 4.1.2 Mae llwybrau troed ar hyd y llwybr yn ddigon llydan i ganiatáu i gerddwyr fynd heibio'i gilydd yn ddidrafferth. Mae disgyblion ysgolion uwchradd yn cerdded rhan o'r llwybr hwn ar hyn o bryd, ac o Glinig Glynrhedynog mae eisoes ar gael ac yn cael ei ddefnyddio bob dydd. Mae cysylltiadau i / o ysgolion cynradd yn Nhylorstown, Parc y Darran ac Ysgol Gynradd Gymraeg Llyn y Forwyn eisoes ar gael ac yn cael eu defnyddio bob dydd.
- 4.1.3 Lle'r oedd angen croesi ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod gwrthdaro rhwng cerbydau/cerddwyr yn risg isel.

- 4.1.4 Darperir cysylltedd rhwng llwybrau troed drwy gydol y daith gan groesfannau sebra, signalau traffig, a/neu fannau croesi heb eu rheoli eraill.
- 4.1.5 Mae terfynau cyflymder yn amrywio ar hyd y llwybrau, ond mae terfyn cyflymder o 20mya ar waith ar hyd y rhan fwyaf o'r llwybrau ac mae llifau cerbydau yn gymedrol.
- 4.1.6 Mewn mannau, roedd angen clirio llystyfiant i wella lled y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio a gweledd i gerddwyr
- 4.1.7 Mae Ffotograffau 4.1 i 4.18 a dynnwyd ar hyd y llwybr cerdded i'w gweld isod.

Ffotograff 4.1 – Llystyfiant sy'n hongian wrth yr arhosfan bws ar Heol Glynrhedynog

Ffotograff 4.2 – Cerbydau'n parcio ar gyffordd Trem Hyfryd â'r A4233 Heol Glynrhedynog.

Ffotograff 4.3 – Croesfan heb ei rheoli ger cylchfan Lidl ar yr A4233 Heol y Dwyrain

Ffotograff 4.4 – Croesfan wedi'i rheoli â signalau ger cyffordd Stryd Edmondes â'r A4233 Heol y Dwyrain

Ffotograff 4.5 – Man croesi heb ei reoli y tu allan i rif 54 yr A4233 Heol y Dwyrain

Ffotograff 4.6 – Croesfan heb ei rheoli ar gyffordd Heol Brynbedw a'r A4233 Heol y Dwyrain

Ffotograff 4.7 – Llystyfiant sy'n hongian ar hyd llwybr troed gorllewinol yr A4233 Heol y Dwyrain

Ffotograff 4.8 – Croesfan sebra wedi'i rheoli ger cyffordd Stryd y Nant a'r A4233 Stryd y Dyffryn

Ffotograff 4.9 – Croesfan wedi'i rheoli â signalau y tu allan i'r Co-Op ar yr A4233 Stryd Fawr

Ffotograff 4.10 – Croesfan sebra wedi'i rheoli ger y Ffatri Gelf ar yr A4233

Ffotograff 4.11 – Croesfan sebra gyferbyn â'r Hwb ar yr A4233

**Ffotograff 4.12 – Croesfan heb ei rheoli ar gyffordd Ffordd y Rhondda gyda'r A4233
Heol y Gogledd**

Ffotograff 4.13 – Coed a llystyfiant sy'n hongian ar hyd yr A4233 Y Rhodfa gyferbyn â Murco Garage

Ffotograff 4.14 – Parcio ar y stryd ar y llwybr troed ar hyd yr A4233 Teras Ffaldau

**Ffotograff 4.15 – Lled llwybr troed cyfyngedig ar lwybr troed deheuol Teras Ffaldau
(cyrbiau cefn wrth gefn a sianel ddraenio)**

Ffotograff 4.16 – Croesfan sebra y tu allan i Fynwent Glynrhedynog.

Ffotograff 4.17 – Croesfan sebra y tu allan i Fynwent Glynrhedynog lle mae coed sy'n hongian dros y llwybr troed yn cuddio'r goleuadau ar y groesfan.

Ffotograff 4.18 – Mynedfa â gathiau Ysgol Gymuned Glynrhedynog.

5. Arolygon Cerddwyr / Traffig

- 5.1 Mae Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr yn nodi: Lle mae angen croesi ffyrdd, argymhellir y dylid ystyried argaeledd cyfleusterau croesi megis llochesi canolog, croesfannau cerddwyr neu arwyddion traffig. Lle nad oes cyfleusterau croesi, dylai asesiad risg y llwybr ystyried pob croesfan ffordd ofynnol, gan gofio cyflymder a llif traffig, llinellau gweld ac ati.
- 5.2 Os oes angen croesi ffyrdd dylai fod:
- Digon o fylchau yn llif y traffig a'r llinellau gweld i ganiatáu digon o gyfleoedd i groesi'n ddiogel. Dylai'r dadansoddiad amser bwllch gael ei ddefnyddio lle bo angen **neu**
 - Llochesi i gerddwyr **neu**
 - Cyfleusterau croesi (e.e. sebra, pelican, pâl ac ati) **neu**
 - Cyfnod cerddwyr wrth y goleuadau traffig **neu**
 - Hebryngwr Croesfan Ysgol.
- 5.3 Os oes angen croesi ffordd dylai'r gweledd yn y lleoliad ganiatáu i gerbyd stopio, o ystyried cyflymder yr 85fed canradd (y cyflymder y mae 85% o'r cerbydau'n teithio islaw) o'r llif traffig. Dylid cymryd pellteroedd stopio cerbydau fel y rhai a nodir yn Rheolau'r Ffordd Fawr. Mewn llawer o ardaloedd gwledig, mae'n debygol y bydd angen arfer barn barhaus. Ni all unrhyw feini prawf ddarparu'r holl arweiniad nac atebion i bob sefyllfa bosibl.
- 5.4 Os oes rhaid croesi ffyrdd i ddefnyddio troedffordd neu i wella llinellau gweld, efallai y bydd angen rhoi cyngor ar fannau croesi diogel. Ar rai ffyrdd gwledig efallai na fydd y droedffordd yn barhaus.
- 5.5 Bydd yn rhaid gwneud dyfarniad gwybodus ynghylch argaeledd mannau "cam i lawr".
- 5.6 Gellir asesu pa mor anodd yw croesi safle drwy ystyried nifer y bylchau yn llif y traffig sy'n dderbyniol i gerddwyr. Gall traffig sy'n llifo'n rhydd greu bylchau ar hap ac yn weddol aml, ond mae cyflymderau'n tueddu i fod yn uwch, a byddai angen i fylchau fod yn hirach er mwyn croesi'r ffordd yn ddiogel.
- 5.7 Mae bwllch derbyniol o ran croesi o un ochr y ffordd i'r llall yn amrywio rhwng pob person. Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Efallai y bydd angen bylchau mwy o tua 10 i 12 eiliad ar rai eraill.
- 5.8 Argymhellir bod yr arolwg yn cofnodi nifer y bylchau ym mhob cyfnod o 5 munud sy'n hwy nag amser croesi'r ffordd, gan ddefnyddio un metr yr eiliad fel y cyflymder cerdded. Mae pedwar bwllch ym mhob cyfnod o 5 munud yn dynodi ffordd y gellir ei chroesi heb ormod o oedi. Gallai bylchau hirach fod wedi'u dosbarthu'n fylchau lluosog yn hytrach nag 1 bwllch yn unig.
- 5.9 Gyda'r meini prawf uchod mewn golwg, cynhaliwyd arolygon traffig i sefydlu llifioedd, cyflymder yr 85fed canradd a bylchau croesi yn y lleoliadau canlynol:

- 5.9.1 Y groesfan heb ei rheoli wrth y ddynesfa at gylchfan Lidl yr A4233 o Heol Penrhys. Er bod angen i gerddwyr groesi yn y lleoliad hwn i fynd ar y llwybrau troed cyfagos, cânt eu harwain y tu ôl i'r arhosfan bysiau yn Nhrem Hyfryd i'r arhosfan bysiau yn Heol Penrhys, lle mae'r groesfan fwyaf cul a lle mae gwelededd gwell.

- 5.10 Cynhaliodd Swyddogion Trafnidiaeth RhCT gyfrifiadau traffig yn y lleoliad hwn ar Heol Penrhys.
- 5.11 Mae'r Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr – Mehefin 2014 yn amlinellu'r hyn sydd ei angen wrth asesu Llif Traffig ar Ffyrdd.
- 5.11.1 Ystyr llif traffig isel yw ffyrdd sydd â llif traffig o dan 400 o gerbydau mewn cyfnod o awr; llif traffig canolig yw ffyrdd sydd â llif traffig rhwng 400 ac 840 cerbyd yr awr; a llif traffig trwm yw ffyrdd sydd â llif traffig o dros 840 o gerbydau yr awr.
- 5.11.2 Bydd y rhan fwyaf o bobl yn gallu croesi dwy lôn o draffig trefol arferol mewn 4 i 6 eiliad. Ystyrir bod pedwar bwlch o'r fath o fewn cyfnod o 5 munud yn dderbyniol. Ar gyfer yr adroddiad hwn, rydym wedi defnyddio 6 eiliad a lle mae'r bwlch yn fwy na neu'n hafal i 12 eiliad mae hyn wedi'i gyfrif fel 2 neu fwy o fylchau.
- 5.12 Cynhaliwyd cyfrifiadau traffig yn y lleoliad hwn ar 10 Medi 2024, gyda chyfrifiadau rhwng 07:30 a 08:30 a 15:15 a 16:15. Yn unol â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr, mae'r cyfnod a gofnododd y traffig mwyaf wedi'i gynnal eto i gadarnhau dibynadwyedd y data:
- 5.12.1 **Lleoliad – Y B4512 Heol Penrhys ar y ddynesfa i lawr yr allt at gylchfan Lidl - 10/09/2024**
- ❖ **Yn y bore:** 556 cerbyd yr awr, llif traffig canolig. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 4 i 29, gyda chyfanswm o 178 o fylchau dros y cyfnod awr.
 - ❖ **Yn y prynhawn:** 679 cerbyd yr awr, llif traffig canolig. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 5 i 16, gyda chyfanswm o 124 o fylchau dros y cyfnod awr.
- 5.12.2 **Lleoliad – Y B4512 Heol Penrhys ar y ddynesfa i lawr yr allt at gylchfan Lidl - 12/09/2024**
- ❖ **Yn y prynhawn:** 694 cerbyd yr awr, llif traffig canolig. Roedd bylchau o 6 eiliad yn ystod pob cyfnod o 5 munud yn amrywio o 7 i 12, gyda chyfanswm o 116 o fylchau dros y cyfnod awr.

Mae'r llif traffig a'r bylchau yn y lleoliad hwn ar gyfer y bore a'r prynhawn yn bodloni'r meini prawf yn y Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr.

6. Materion Cymdeithasol

- 6.1 Ni nodwyd bod unrhyw fannau ar hyd y llwybr yn destun Ymddygiad Gwrthgymdeithasol yn ystod yr amseroedd pan fyddai plant ysgol yn cerdded i'r ysgol.
- 6.2 Efallai y bydd materion eraill nad ydynt yn amlwg o aseiad ar droed, y byddai grwpiau defnyddwyr eraill yn eu nodi. Byddai angen i'r awdurdod lleol ystyried yr agweddau hyn gyda'r Heddlu ac asiantaethau diogelu eraill.

7. Data Gwrthdrawiadau

- 7.1 Ymchwiliwyd i ddata gwrthdrawiadau cerddwyr ar gyfer y 5 mlynedd rhwng 2020 a 2024 (wedi'u dilysu) trwy Crashmap.co.uk a data Gwrthdrawiadau Ffyrdd a Gofnodwyd gan yr Heddlu. Sylwch fod y Ddarpariaeth Statudol a Chanllawiau Gweithredol Teithio gan Ddysgwyr yn ei gwneud yn ofynnol i aseswyr ymgorffori 3 blynedd o hanes gwrthdrawiadau wrth asesu llwybr.
- 7.2 Mae'r data gwrthdrawiadau wedi cael ei ymchwilio yn ystod yr amseroedd y byddai plant ysgol yn cerdded y llwybr i nodi amodau traffig arferol yn ystod yr amser. Mae'r amseroedd hyn wedi'u nodi'n 07:00 – 09:30 ar gyfer taith yn y bore, a 14:30 – 17:00 ar gyfer taith yn y prynhawn.
- 7.3 Nid oedd unrhyw wrthdrawiadau a oedd yn ymwneud â cherddwyr ar hyd y llwybr yn ystod y cyfnod a aseswyd.

8. Trosolwg Llwybr

- 8.1 Mae'r llwybr o fewn terfyn cyflymder 20mya.
- 8.2 Mae troedffyrdd di-dor mewn cyflwr rhesymol ar hyd y llwybr.
- 8.3 Gwelwyd bod coed sy'n hongian ar y llwybr troed yn y lleoliadau canlynol:
- Y llwybr troed wrth yr arhosfan bysiau ar Heol Glynrhedynog, gyferbyn â Meddygfa Tylorstown.
 - Y llwybr troed deheuol ar hyd yr A4233 Heol y Dwyrain.
 - Y llwybr troed deheuol ar hyd yr A4233 Heol y Gogledd.
 - Y llwybr troed deheuol wrth y groesfan sebra ar yr A4233 Highfield Road.
- 8.4 Dyma groesfan ffordd brysur ar gyffordd Trem Hyfryd â'r A4233, lle nodir bod cerbydau'n parcio hyd at fynedfa'r gyffordd. Mae hyn yn rhwystro'r cerddwyr rhag croesi'r gyffordd, ac nid oes llwybr troed ar gael ar ochr arall y ffordd. Fodd bynnag, gyda gwelededd yn dda yn gyffredinol a chyn lleied o draffig yn troi i mewn ac allan o Drem Hyfryd, gellir croesi mewn modd mwy diogel trwy groesi ar ongl sgwâr. Fel arall, gellir osgoi croesi'r gyffordd yn y lleoliad hwn trwy gerdded i fyny'r grisiau rhwng Heol Glynrhedynog a Theras y Deri i ymuno â Threm Hyfryd ac yna croesi i ffwrdd o'r gyffordd.
- 8.5 Mae darnau ar wahân ar hyd yr A4233 lle mae parcio ar lwybrau troed yn cyfyngu ar led y llwybr troed y gellir ei ddefnyddio. Gall cerbydau sy'n rhwystro llwybrau troed hefyd effeithio ar lwybrau cerdded, ond mae'r carfanau plismona cymdogaeth leol yn gweithio gyda thrigolion i helpu i leihau'r risgiau i gerddwyr gan gerbydau sydd wedi'u parcio fan hyn a fan draw.
- 8.6 Mae goleuadau stryd ar hyd y llwybr, er bod angen gwaith cynnal a chadw parhaus ar goed mewn rhai ardaloedd i sicrhau nad yw lefelau golau yn cael eu peryglu.
- 8.7 Ni nodwyd unrhyw achosion o ymddygiad gwrthgymdeithasol ar hyd llwybrau'r cynllun.
- 8.8 Mae ymchwiliad i wrthdrawiadau cerddwyr wedi'i gynnal rhwng 2020 a 2024. Nid oedd unrhyw wrthdrawiadau a oedd yn ymwneud â cherddwyr yn ystod yr amseroedd a aseswyd.
- 8.9 Ar ffyrdd ymyl, ystyriwyd bod yr amodau a arsylwyd yn darparu amgylchedd diogel i gerddwyr groesi. Aseswyd bod risg isel o wrthdaro rhwng cerbydau / cerddwyr, a nodwyd bod digon o fylchau croesi i gydymffurfio â Chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. Ar adeg yr ymweliad safle, pan welwyd cerddwyr yn croesi, roeddent yn gallu gwneud hynny heb unrhyw drafferthion.
- 8.10 Mae cyfleusterau croesi yn y lleoliadau canlynol:
- Croesfan lloches i gerddwyr (heb ei rheoli) – Gyferbyn â hen Orsaf Heddlu'r Sir ar yr A4233 Heol Glynrhedynog.
 - Croesfan â Signalau – Ger cyffordd Stryd Edmondes a'r A4233 Heol Glynrhedynog.
 - Rhwystrau ymwithol (heb eu rheoli) – Ar gyffyrdd Heol Brynbedw a Maes Hirwaun â'r A4233 Heol Glynrhedynog.
 - Croesfan Sebra – Y tu allan i Williams & Sons Funeral Director ar yr A4233 Heol Glynrhedynog.
 - Croesfan Sebra – Y tu allan i rif 3 Stryd Fawr ar yr A4233.
 - Croesfan â Signalau – Y tu allan i'r Co-op ar yr A4233 Stryd Fawr.
 - Croesfan Sebra – Y tu allan i'r Ffatri Gelf ar yr A4233 Stryd Fawr.
 - Croesfan Sebra – Y tu allan i Gôr Meibion Morlais ar yr A4233 Stryd Fawr.
 - Croesfan Sebra – Y tu allan i Fynwent Glynrhedynog ar yr A4233 Stryd Fawr.

- 8.11 Cynhaliwyd cyfrifiadau traffig mewn un lleoliad, fel y nodir yn Adran 5, gyda chyfrifiadau rhwng 07:30 a 08:30 a 15:15 a 16:15. Cynhaliwyd ail ymweliad ar ddiwrnod gwahanol yn y prynhawn, lle'r oedd y traffig ar ei drymaf:

- Lleoliad - Y B4512 Heol Penrhys cyn y gylchfan gyda'r A4233

Mae'r llif traffig a'r bylchau yn y lleoliad hwn ar gyfer y bore a'r prynhawn yn bodloni'r meini prawf yn y Canllawiau Teithio gan Ddysgwyr.

9. Casgliad ac Argymhellion

9.1 Mae'r llwybr yn bodloni'r meini prawf ac ystyrir ei fod ar gael i'w gerdded yn unol â chanllawiau Teithio gan Ddysgwyr. **Serch hynny, gellid ystyried gwelliannau pellach i'r llwybr cerdded** i wella amodau ar gyfer defnyddwyr y llwybr. Mae'r rhain yn cynnwys y canlynol:

- Monitro cyflwr coed a dail sy'n hongian. Lle mae coed a/neu ddail yn hongian neu'n ymledu i lwybrau troed, dylid torri'r ardaloedd hyn yn ôl i wella'r lled defnyddiadwy, llinellau gweld a gwyliadwriaeth naturiol. Yn ogystal â hyn, dylid symud malurion dail oddi ar lwybrau troed pan fo angen.
- Monitro rhwystrau troedffyrdd. Lle mae lled llwybrau troed wedi'u cyfyngu gan geir wedi'u parcio, dylid gweithredu ar y cyd ag Adran briodol y Cyngor / carfanau plismona cymdogaeth leol.

REDSTART

Quest House
St Mellons Business Park
Fortran Rd, St. Mellons
Cardiff
CF3 0EY

www.redstartwales.com

